

مردم ایران و نسل‌های آینده باید بدانند در جنگ چه بر کشور گذشت | در زمان جنگ رسالت اصلی سخنگویی وزارت خارجه تبیین اقتدار، عزت و مظلومیت ایران است | حقوق بین‌الملل در حال ترک برداشتن است؛ به استعمار کلاسیک نزدیک می‌شویم.

ایران شرایط بسیار سخت‌تر از این را هم پشت سر گذاشته است؛

سخنگوی وزارت امور خارجه با بیان اینکه بحث‌هایی در مورد مذاکره و دیپلماسی وجود دارد و ما کار خودمان را انجام می‌دهیم ولی بدانیم که طرف مقابل برای مذاکره و صلح نیامده است تصریح کرد:

این را گاهی اوقات اشتباه می‌کنیم؛ می‌گویند که آقا بروید صحبت کنید و حل کنید. اما طرف مقابل با شمشیر آخته آمده است؛ نیامده که بگوید بیایم صلح کنیم، در این شرایط شما باید ایستادگی کنید. هر وقت که خسته شد، هر وقت که احساس کردید زمانش مناسب است و شمشیرش را انداخت، شما بروید کارتان را انجام دهید؛ ولی اگر در شرایطی که طرف شمشیرش را بالا برده بگوید که بیا صحبت کنیم، مطمئن باشید در اینکه فرق شما را بشکافد، درنگ نمی‌کند. به گزارش اسپادانا خبر، اسماعیل بقایی سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه در مورد جنایات ارتكابی آمریکا در طول دوره جنگ تحمیلی و مشخصاً در مورد میناب و لامرد چه اقداماتی صورت گرفته است، گفت:

یکی از رسالت‌های ما در وزارت امور خارجه، معرفی جنبه‌های مختلف جنایات ارتكابی آمریکا و رژیم صهیونیستی در طی دو جنگ تحمیلی بوده است. ما هم در جنگ سال گذشته که در خردادماه، شاهد مجموعه‌ای از جنایات هولناک توسط آمریکا و رژیم صهیونیستی بودیم و هم در ۴۰ روز جنگی که از نوع اسفند شروع شد، حادثه لامرد و میناب نیز یک نمونه بود. من بارها تاکید کردم که شاخص کردن دو مورد از جنایات جنگی آمریکا و رژیم صهیونیستی نباید باعث شود که بقیه موارد به حاشیه برود. ما موظفیم تک‌تک جنایات ارتكابی آمریکا را مستندسازی کنیم؛ هم برای پیگیری حقوقی در محاکم خودمان، هم برای پیگیری آن در سطح بین‌المللی و هم برای تاریخ. مردم ما و نسل‌های آینده حق دارند بدانند که مردم ایران در این دو سال تحت چه شرایطی استقامت کردند، مقاومت کردند و چه جان‌های عزیزی را برای ماندگاری ایران تقدیم کردند. صحنه‌هایی که در میناب و لامرد اتفاق افتاد، حقیقتاً تبدیل شد به بخشی از حافظه تاریخی ایرانیان در مسیر عزت‌طلبی و استقلال. ما به عنوان وزارت امور خارجه و شما به عنوان رسانه وظیفه داریم که برای حفظ آن‌ها و برای تبیین تک‌تک اجزای آن تلاش کنیم. هر انسانی که در میناب به شهادت رسید، هر فردی که در لامرد شهید شد، همه این‌ها داستان زندگی داشتند. این‌ها تکه‌تکه‌شان هموطنان ما بودند؛ مثل همه ما زندگی را دوست داشتند و ناجوانمردانه و مظلومانه شهید شدند. ما نسبت به آن‌ها مدیون هستیم. اگر کاری بتوانیم انجام بدهیم و انجام ندهیم، مسئول خواهیم بود. وی با اشاره به اقدامات انجام شده در قوه قضاییه گفت:

در سطح داخلی، قوه قضاییه مجموعه تدابیر لازم را برای اقامه دعوا در رابطه با همه کسانی که دچار آسیب شدند یا کسانی که شهید شدند، اتخاذ کرده است. در سطح بین‌المللی، واقعیت این است که آن‌قدر دستان باز نیست؛ نهادهای بین‌المللی، نهادهای عدالت‌محور نیستند، اما ما باید تلاش کنیم. از هر ابزار و امکانی استفاده کرده‌ایم و ادامه خواهیم داد تا صدای حقانیت ایران را به گوش جهانیان برسانیم. در سطح شورای حقوق بشر در ژنو سوئیس، یک جلسه ویژه برای کودکان میناب برگزار کردیم. همچنین از طریق سفارتخانه‌هایمان در شهرها و پایتخت‌های مختلف دنیا، با برگزاری نمایشگاه‌های عکس، این جنایات را

تیین کردیم. دستاورد بزرگی که داشتیم این است که اکنون میناب به نماد مظلومیت و مقاومت ایرانیان تبدیل شده است و این دستاورد کمی نیست. ما باید از هر ابزاری استفاده کنیم تا جنایتکاران آمریکایی و اسرائیلی را پاسخگو کنیم. رسانه‌های بین‌المللی وظیفه دارند، وظیفه اخلاقی، انسانی و حرفه‌ای دارند که در سطح محافل آمریکایی این موضوع را زنده نگه دارند و اجازه ندهند که مقامات آمریکایی صرفاً با یک گزاره که «این هوش مصنوعی بوده» یا این عبارت که «شاید موشک‌های ایرانی بوده»، به راحتی از کنار این جنایت عبور کنند. ما مصمم هستیم که جنایتکاران را به خاطر این جنایتی که مرتکب شدند، با استفاده از همه ابزارها پاسخگو کنیم.

بقائی در پاسخ به این سوال که با توجه به مأموریت‌های وزارت امور خارجه و حوزه سخنگویی این وزارتخانه، کارکرد حوزه سخنگویی در وضعیت بحران و جنگ چه تفاوتی با شرایط عادی و صلح دارد، گفت:

سخنگوی وزارت امور خارجه کارش اطلاع‌رسانی است و تییین مواضع سیاست خارجی را بر عهده دارد. در شرایط صلح، طبیعتاً موضوعات ما متفاوت می‌شود. در مورد طیف گسترده‌ای از موضوعاتی که به دیپلماسی مربوط است، از جمله سیاست خارجی، دیپلماسی اقتصادی و مباحث کنسولی، باید اطلاع‌رسانی کنیم. این موضوعات در زمان جنگ تعطیل نمی‌شود، اما اولویت ما در زمان جنگ، مشارکت در دفاع تمام‌عیار از کیان ایران است. به همین دلیل، اگر به صورت موضوعی بحث‌های مطرح‌شده در جلسات سخنگویی را نگاه کنید، در دو سال گذشته شاهد این خواهید بود که در زمان جنگ، همه دغدغه ما روایت جنگ، روایت دفاع و بیان واقعیت‌هایی است که با آن‌ها مواجه هستیم. در عین حال که باید اقتدار کشور را به رخ دنیا بکشیم، بسیار خوشحال هستیم و خدا را شاکریم که در هیچ شرایطی این وظیفه و رسالت را تعطیل نکردیم. در هیچ وضعیتی حاضر نشدیم که نشست‌ها و جلسات مربوط به تییین مواضعمان را کمتر کنیم؛ برعکس، در زمان جنگ به فعالیت‌هایمان افزودیم. شبکه دیپلماسی وزارت امور خارجه در سفارتخانه‌های ما فعالیتی بی‌سابقه داشت. شما خودتان این فعالیت‌ها و دستاوردها را دیدید و کارهایی را که انجام دادند، مشاهده کردید. بنابراین، رسالت اصلی حوزه سخنگویی در زمان جنگ تحمیلی، تییین اقتدار، عزت و مظلومیت ایران، همگی در کنار یکدیگر است. بقائی در پاسخ به این سوال که در این مدت عملکرد رسانه‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید، تصریح کرد:

رسانه‌ها، همان‌طور که همیشه عرض کردم، همکار و همراه ما هستند. ما بدون رسانه‌ها نمی‌توانیم رسالت اصلی خود را انجام دهیم. ما تولید محتوا می‌کنیم، اما این رسانه‌ها هستند که باید هم آن را پردازش کنند، هم نشر بدهند و هم بازخوردها را به ما منتقل کنند. ما نمی‌توانیم در یک محیط خلأ یا سترون کارمان را انجام دهیم. حتماً باید ببینیم که موضع‌گیری‌ها و تییین‌های ما چه اثری بر مخاطبانمان داشته است؛ هم مخاطب داخلی و هم مخاطب بین‌المللی. من باید از همه رسانه‌ها تشکر کنم؛ به خاطر اینکه اهمیت و حساسیت شرایط را، به‌ویژه در این پنج ماه، درک کردند و هر جا که احساس کردند لازم است نقدی به کار ما داشته باشند، با دلسوزی و احساس تعهد، موضوعات را با ما مطرح کردند. احساس می‌کنم که سابقه همکاری حوزه سخنگویی وزارت امور خارجه با مجموعه رسانه‌های کشور در این دو سال، سابقه‌ای بسیار خوب و اثرگذار بوده است و امیدوارم این همکاری متقابل، ان‌شاء‌الله، بهتر از گذشته ادامه پیدا کند. سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به این سوال که تحلیل شما از وضعیت روابط بین‌الملل و سازمان ملل در پرتو تحولات منطقه و جهان چیست، گفت:

سازمان ملل اکنون دچار یک وضعیت بسیار ناخوشایند است. سازمان ملل که مأمور جلوگیری از تکرار جنگ و حفاظت از صلح بود، اکنون متأسفانه به ابزاری تبدیل شده که در برخی موارد ممکن است بروز و ظهور پیدا کند، صرفاً به این دلیل که برخی از قدرت‌های عضو این سازمان چنین چیزی را از آن می‌خواهند؛ اما در مواردی که باید به رسالت خود عمل کند، یا ساکت است، یا بی‌تفاوت و در بعضی موارد، متأسفانه همراه طرف متجاوز می‌شود. نمونه روشن آن، بی‌عملی سازمان ملل در این سه سال در برابر نسل‌کشی آشکار در فلسطین اشغالی است. همچنین جنایاتی که در لبنان در حال وقوع است. این موارد، در معنای واقعی کلمه، مصداق تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی، مصداق نقض صلح و مصداق عمل تجاوزکارانه است، اما در هیچ موردی حتی یک بیانیه معنادار از سوی شورای امنیت ندیدیم. در مورد دو جنگ تحمیلی علیه ایران نیز سازمان ملل همان عملکردی را نشان داد که در دوره جنگ هشت‌ساله از خود نشان داده بود. حتی یک بیانیه ساده معتبر از سوی رئیس شورای امنیت یا دبیرکل سازمان ملل متحد منتشر نشد. اینکه مقامات سازمان ملل متحد از هر دو طرف بخواهند خویشتنداری کنند یا صرفاً ابراز نگرانی کنند، بی‌معناست. شما نمی‌توانید از طرفی که مورد حمله قرار گرفته است انتظار خویشتنداری داشته باشید. حق ذاتی دفاع برای ما در حقوق بین‌الملل و عرف بین‌الملل شناخته شده است و ما باید از خودمان دفاع کنیم. همه کشورها واقعاً باید نگران آینده سازمان ملل متحد باشند. هر کنشی که سازمان ملل در حال حاضر انجام می‌دهد، تعیین‌کننده وضعیت آینده این سازمان است. سازمان ملل متحد دچار بی‌عملی بسیار مخربی در قبال موضوعاتی شده است که نقض فاحش هنجارهای بین‌المللی محسوب می‌شود. آمریکا و رژیم صهیونیستی بزرگ‌ترین ناقضان بنیادی‌ترین اصول سازمان ملل متحد هستند و بدتر از آن، این قانون‌شکنی را عادی‌سازی می‌کنند. در چنین وضعیتی، سازمان ملل متأسفانه با بی‌اعتباری روزافزون مواجه شده است. شما می‌توانید این وضعیت را با شرایطی مقایسه کنید که منجر به اضمحلال جامعه ملل شد. اصلاً دور از ذهن نیست که با روندی که اکنون با آن مواجه هستیم، سازمان ملل در آینده نه‌چندان دور دچار سرنوشتی مشابه جامعه ملل شود. حتی اگر در عمل هم از آن پوسته‌ای باقی بماند، در معنا و در واقع امر نتواند مسئولیت‌ها و رسالت‌های اصلی خود را انجام دهد. بقائی تصریح کرد:

در رابطه با برخی از شاخه‌های حقوق بین‌الملل و هنجارهای بین‌المللی، مانند حقوق جنگ و حقوق بشردوستانه بین‌المللی، واقعاً چیزی از آن باقی نمانده است. وقتی مقامات آمریکایی صراحتاً اهداف غیرنظامی را تهدید به حمله می‌کنند و آشکارا ادعا می‌کنند که هیچ ارزشی برای حقوق جنگ قائل نیستند، معنایش این است که آن منظومه حقوقی و هنجاری که طی صد سال گذشته شکل گرفته و پشتوانه‌های فلسفی، فکری و اخلاقی چندصدساله داشته است، همگی فدای قدرت‌نمایی شده‌اند. من

تصور می‌کنم که ما با وضعیتی مواجه هستیم که به استعمار کلاسیک نزدیک می‌شود و هم دولت‌های در حال توسعه و هر طرفی که کوچک‌ترین ارزشی برای حاکمیت قانون و سازمان ملل قائل است، باید در این زمینه از خود تحرک نشان دهد. ما در استعمار کلاسیک با وضعیتی مواجه بودیم که کشورهای استعمارگر صراحتاً به دنبال کسب سرزمین‌های دیگران بودند و علناً درباره مصادره یا غارت اموال دیگران صحبت می‌کردند. اکنون نیز حرف‌هایی که مقامات آمریکایی می‌زنند، همین است؛ استفاده از زور عربان و مطالبه منابع ملی دیگران. این‌ها نشانه‌هایی است از اینکه ظاهراً ما در حال بازگشت به دوره‌ای هستیم که استفاده از زور بسیار عادی بود و هیچ قید و بندی بر آن وجود نداشت. همه این‌ها نشانه‌های هشدارآمیزی است از اینکه آن چیزی که به عنوان سازمان ملل متحد و حقوق بین‌الملل مبتنی بر منشور ملل متحد از آن نام می‌بریم و به نوعی در این ۷۰ تا ۸۰ سال، کم‌وبیش به ایجاد نظم مبتنی بر حقوق بین‌الملل کمک کرده بود، اکنون در حال ترک برداشتن است و ممکن است، اگر همین روند ادامه پیدا کند، شاهد اضمحلال آن باشیم و با یک وضعیت هرج‌ومرج‌گونه در سطح بین‌المللی مواجه شویم. به همین دلیل است که بنده اعتقاد دارم نبرد ما، یعنی نبرد ایرانیان با طرف‌های متجاوز، فقط دفاع از ایران، تمامیت سرزمینی ایران و کیان ایران نیست، بلکه دفاع از همه ارزش‌ها و اصولی است که تمدن بشری در طی این چند سده به آن رسیده است؛ دفاع از حاکمیت ملی، دفاع از استقلال سیاسی و دفاع از کرامت انسانی. این‌ها اصولی است که ما به آن اعتقاد داریم و مبنای آن است که کل جامعه بین‌المللی درباره آن اجماع نظر دارد. همه دولت‌ها نیز در این زمینه وظیفه دارند؛ هم وظیفه اخلاقی و هم وظیفه قانونی، که نه تنها طرف‌های متجاوز را محکوم کنند، بلکه در عمل نیز اقداماتی را در سطح سازمان‌های بین‌المللی انجام دهند که مانع از تداوم این روند شود؛ روندی که حتماً مسری است و فقط محدود به منطقه ما یا یک کشور خاص نخواهد بود.

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره اینکه آیا در این شرایط مأموریت‌های خارج از کشور برای شما سخت‌تر است یا سخنگویی گفت:

من در اینجا حالم خیلی بهتر از زمانی است که در ژنو بودم. در دوره سختی هستیم، ولی بدانیم که گویا متولد شده‌ایم برای چنین ایامی؛ به هر حال در شرایط عادی که همگان زیست و زندگی می‌کنند، هزاران سال افراد بسیاری جانشان را برای این کشور از دست داده‌اند. در این ایام است که اتفاقاً شما می‌توانید بگویید که زندگی من معنا دارد، من دارم برای چیزی زندگی می‌کنم، برای چیزی می‌جنگم و من بسیار خوشحالم یعنی واقعاً این اتفاقات در عین اینکه در بسیاری از مواقع انسان را به شدت غمگین و اندوهگین می‌کند و مخصوصاً دیدن صحنه‌هایی که هموطنانمان این‌گونه مثله می‌شوند، همه ما را ناراحت می‌سازد اما در عین حال فکر می‌کنید که یک قطره کوچک از دریایی هستید که در این ایام باید ایستادگی کنید تا ایران باقی بماند. در خارج از کشور شما هم بیشتر غصه می‌خورید، چون دور هستید و هم کاری نمی‌توانید انجام دهید، اما اکنون شما در کنار مردم هستید و احساس می‌کنید که ذره‌ای کمک می‌کنید تا ایران، ایران باقی بماند لذا ان شاء الله باید تحمل کرد؛ اولین روزی که جنگ شد و به شدت ضربه زدند، بسیاری می‌گفتند که سه چهار روز دیگر آمریکایی‌ها به خیابان‌های تهران می‌آیند، ولی ما ایستادگی کردیم. ایران شرایط بسیار سخت‌تر از این را هم از سر گذرانده است. داستان مغول را بخوانید؛ خواهید دید که از این دوره‌ها گذشته است و قابل مقایسه با آن ایام نیست. در عین حال بزرگی ایران را مدام به یاد خود بیاورید؛ یعنی عظمت ایران اینجا خود را نشان می‌دهد. در هر جلسه‌ای که پس از جنگ رفتیم، دیدم و حس کردم که حرمت ایران هزاران برابر شده است. در چشم آدم‌ها می‌خوانم که چگونه شما را تمجید می‌کنند و علیرغم اینکه ما را خونین کردند، ولی ایران سر بلند بیرون آمده است. باید ادامه دهیم، غیر از این راهی برای شما نگذاشته‌اند؛ یعنی بحث‌هایی در مورد مذاکره و دیپلماسی وجود دارد و ما کار خودمان را انجام می‌دهیم ولی بدانیم که طرف مقابل برای مذاکره و صلح نیامده است. این را گاهی اوقات اشتباه می‌کنیم؛ می‌گویند که آقا بروید صحبت کنید و حل کنید. اما طرف مقابل با شمشیر آخته آمده است؛ نیامده که بگوید بیایم صلح کنیم، در این شرایط شما باید ایستادگی کنید. هر وقت که خسته شد، هر وقت که احساس کردید زمانش مناسب است و شمشیرش را انداخت، شما بروید کارتان را انجام دهید؛ ولی اگر در شرایطی که طرف شمشیرش را بالا برده بگوید که بیا صحبت کنیم، مطمئن باشید در اینکه فرق شما را بشکافد، درنگ نمی‌کند.

منبع | ایلنا

برچسب ها: [وزارت امور خارجه](#) [1]
[جنگ](#) [2]